

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ
СТУДЕНТІВ ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ

ПОЛІТИКА ТА ДЕМОКРАТІЯ В ЕЛЕКТРОННОМУ ПРОСТОРІ

Матеріали Конвенту
Міжнародної асоціації студентів політичної науки в Україні

Одеса, 23–24 вересня 2021 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2021

УДК [32+321.7]:004.735(063)
П50

Редакційна колегія збірника матеріалів

*Члени Наглядової Ради «Міжнародної асоціації студентів
політичної науки в Україні» (МАСПН (Україна)):*

Рафальський О. О. – доктор історичних наук, професор, Віцепрезидент Національної Академії наук України (НАНУ), член-кореспондент НАНУ, директор Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені Кураса НАНУ;

Батрименко О. В. – доктор політичних наук, професор, в.о. завідувача кафедри політології КНУ імені Тараса Шевченка;

Яковлев Д. В. – доктор політичних наук, професор, декан факультету психології, політології та соціології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Гай-Нижник П. П. – доктор історичних наук, заступник директора Науково-дослідного інституту українознавства Міністерства освіти України;

Зеленько Г. І. – доктор політичних наук, професор, член-кореспондент НАНУ, завідувачка відділу теоретичних і прикладних проблем політології Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені Кураса НАНУ;

Магда Є. В. – кандидат політичних наук, директор громадської організації «Інститут світової політики»

Укладачі:

Ткаченко О. А. – Віцепрезидент МАСПН (Україна), Президент МАСПН (Україна) 2020–2021;

Олійник А. Ю. – Президент МАСПН (Україна);

Куліш Р. Ю. – Генеральний секретар МАСПН (Україна)

П50 Політика та демократія в електронному просторі : матеріали Конвенту Міжнародної асоціації студентів політичної науки в Україні (Одеса, 23–24 вересня 2021 р.) / за заг. ред. Рафальського. О. О., Яковлева Д. В., Гай-Нижника П. П. та ін. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. — 184 с.

«Policy and democracy within the electronic space»: the compilation of the theses of the participants of International Association's for Political Science Students in Ukraine Convention 2021. 2021. p. 184.

ISBN 978-966-992-647-0

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Редакційна колегія мала право змінювати матеріали в аспекті оформлення та його відповідності вимогам. Це було повідомлено та погоджено з усіма авторами матеріалів збірника. В інших аспектах матеріали подані в авторській редакції.

УДК [32+321.7]:004.735(063)

**ВІТАЛЬНЕ СЛОВО НАГЛЯДОВОЇ РАДИ МАСПН (УКРАЇНА)
ЧИТАЧАМ ЗБІРНИКУ ТЕЗ КОНВЕНТУ МАСПН (УКРАЇНА) 2021!**

Наше вітання усім, хто читає даний збірник та цікавиться політичною наукою, її розвитком в світі та в Україні! Наше вітання як від членів консультативного та контролюючого органу МАСПН (Україна), які допомагають асоціації на добровільних засадах!

У збірнику представлені наукові тези учасників щорічних зборів МАСПН (Україна) у 2021 році на тему «Політика та демократія в електронному просторі». Доробки, які демонструють розвиток політичної науки в Україні, визначають його актуальні тенденції та напрями. Проаналізовано різнопланові аспекти зазначеної теми зі здійсненням корисних для науковців та суспільства висновків. Читаючи останні, ви можете багато дізнатись з цієї важливої теми. Однак, не тільки дізнатись. Ви можете надихнутись на нові дослідження та здобутки в межах спільноти політичної науки. Чого ми вам щиро і бажаємо!

І закликаємо задля кращого досягнення цих здобутків долучитись до діяльності МАСПН (Україна) – найбільшого об'єднання молодих політичних науковців України. Частини міжнародної молодіжної спільноти політичної науки – асоційованої частини Міжнародної асоціації студентів політичної науки в цілому! МАСПН (Україна) – організаційної структури, яка об'єднує політологів з усієї України та допомагає їм досягти більшого окремо та спільно! МАСПН (Україна), яка допоможе вам реалізувати більше наукових публікацій в межах власних збірників, як цей, і поза межами. Допоможе вам інтенсивніше спілкуватись з колегами та в результаті здійснювати цінні висновки в межах політологічних тем. Допоможе вам проявляти більшу активність з організації спільноти політичної науки в Україні та на міжнародній арені на наше спільне благо і шану вам! Задля цього – долучайтесь до спільноти і діяльності МАСПН (Україна)! Якщо ви студент чи аспірант з політичної чи суміжних наук в будь-якому Закладі вищої освіти України – долучайтесь як

член! Якщо ви науковець вищого рангу – долучайтесь як партнер чи член Наглядової Ради, як автори цього вітання! МАСПН (Україна) завжди відкрита до вас і завжди вам рада! Відкрита в тому числі за усіма контактами, вказаними у цьому збірнику!

*З побажанням усього найкращого
в межах політичної науки і поза ними для усіх читачів,
Члени Наглядової Ради МАСПН (Україна)!*

ЩО ТАКЕ МАСПН (УКРАЇНА)?

Міжнародна асоціація студентів політичної науки в Україні (МАСПН (Україна)) – добровільне об'єднання фізичних осіб, головною метою діяльності якої є: об'єднання та захист інтересів осіб в якості студентів, аспірантів та лаборантів Закладів вищої освіти України, що цікавляться політичною наукою та прагнуть докласти зусиль до її розвитку в Україні та поза її межами. Створена у 2011 як неформальне об'єднання, у 2021 зареєстрована як громадська організація відповідно до законодавства України.

МАСПН (Україна) є асоційованою частиною та єдиним офіційним представником в Україні глобальної «Міжнародної асоціації студентів політичної науки» (англійською International Assosiation for Political Science Students, скорочено IAPSS Global. Остання – молодіжне крило International Political Science Association (українською – Міжнародна асоціація політичної науки).

Нині в складі МАСПН (Україна) – десятки студентів та аспірантів – здобувачів освіти у сфері політичної та суміжних наук із чималою кількості Закладів вищої освіти України. Якщо і ви серед таких здобувачів, але ще не в МАСПН (Україна) – долучайтесь, завжди раді новим колегам! Зусилля для вступу до нас потрібні мінімальні, а користі від участі у нас – максимально!

Як до нас долучитись – можна завжди дізнатись на наших інформаційних ресурсах:

у Facebook – IAPSS Ukraine:

https://www.facebook.com/IAPSS-Ukraine102925421387058/?modal=admin_todo_tour

В Instagram – iapss_ukraine: https://www.instagram.com/iapss_ukraine/

В Telegram – IAPSS Ukraine: https://t.me/iapss_ukraine

Або написавши нам на пошту: IAPSS@ukr.net

WHAT IS THE IAPSS UKRAINE?

International Association for Political Science Students in Ukraine (IAPSS Ukraine) is associated part of the International Association for Political Science Students (IAPSS Global). The last is the is the worldwide representation of students of political science and related studies and the youth wing of the International Political Science Association. IAPSS Ukraine was established in 2011 as branch of the IAPSS Global in Ukraine. IAPSS Ukraine became the associated part of IAPSS Global as the unformal organization in 2019. IAPSS Ukraine has registered as the non-government organization according Ukrainian law in 2021 and IAPSS Ukraine has signed the agreement about the Association Membership with the IAPSS Global in its new status.

IAPSS Ukraine unites a lot of active students of political science and related studies from many Ukrainians Universities. We are always open to a cooperation and a parthership with colleagues outside of Ukraine! Our seriousness in this directed is proved by our active participation in the IAPSS Global life, our cooperation with many foreign colleagues from the IAPSS Global and outside of it, parthership with many other foreign organizations and organizing of numerous events of the international character!

If you want to cooperate with us we will be incredibly thankful! Just write to our electronic resources to do it:

Our Facebook-page is «IAPSS Ukraine»:

https://www.facebook.com/IAPSS-Ukraine102925421387058/?modal=admin_todo_tour

Our Instagram-page is «iapss_ukraine»: https://www.instagram.com/iapss_ukraine/

Our Telegram-channel is «IAPSS Ukraine»: https://t.me/iapss_ukraine

Our email is IAPSS@ukr.net

**ЗБІРНИК ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ПАМ'ЯТІ
ВОЛОДИМИРА ФЕДОРОВИЧА ЦВИХА, ЛЮДИНИ, БЕЗ ЯКОЇ
З ВЕЛИКОЮ ЙМОВІРНІСТЮ НЕ БУЛО Б НІ ЦЬОГО ЗБІРНИКА,
НІ МАСПН (УКРАЇНА)...**

Володимир Федорович Цвих (1948–2021) – доктор політичних наук, професор, голова кафедри політології Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2006–2021. Обіймав також посади Голови Конференції трудового колективу, Голови профспілкової організації у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка,

Голови Науково-методичної комісії Міністерства освіти і науки України з політології, члена президій Центрального Комітету профспілки освіти і науки України і Київської міської ради профспілок, Віцепрезидента Євразійської асоціації профспілкових організацій університетів.

Володимир Федорович був одним з тих, хто стояв у витоків МАСПН (Україна) у 2011. Став членом та Головою Наглядової Ради МАСПН (Україна) у 2021. Завжди з 2011 року і до останнього дня усім можливим допомагав МАСПН (Україна) та розвитку політичної науки в молодіжному середовищі України. 25 серпня проводив Збори Наглядової Ради МАСПН (Україна). 25–26 серпня брав активну участь у підготовці Конвенту МАСПН (Україна), тези учасників якого представлені в цьому збірнику.

26 серпня 2021 року Володимира Федоровича не стало...

Нам важко змиритися із втратою Володимира Федоровича, важко було побороти тремтіння пальців, аби це написати. Але ми це робимо і закликаємо зробити всіх членів МАСПН (Україна), всіх, в чій діяльності відіграла роль підтримка Володимира Федоровича. Бо якщо життя так трагічно склалось, що його немає більше з нами, поки є та жива наша справа – Володимир Федорович живий через пам'ять про його внесок в неї! І живе через рядки цього збірника!

ЗМІСТ

Бойко Н. Л.

ЕЛЕКТРОННА ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА: НОВІТНІ ТРЕНДИ ГРОМАДЯНСЬКОЇ АКТИВНОСТІ	12
---	----

Гром А. О.

ІНТЕРНЕТ І СВОБОДА СЛОВА	19
------------------------------------	----

Гуля Є. А.

ТЕХНОЛОГІЯ «ДІПФЕЙК» ЯК НОВА ЗАГРОЗА ДЛЯ ПРАВДИ Й ДЕМОКРАТІЇ У СУЧАСНОМУ СВІТІ	23
---	----

Гринько К. Е.

ДЕМОКРАТІЯ ХХІ СТОЛІТТЯ	30
-----------------------------------	----

Гут А. Я.

ФЕНОМЕН «ПАРТІЙ МЕРІВ» НА МІСЦЕВИХ ВИБОРАХ 2020 В СВІТЛІ ДОСЛІДЖЕНЬ ВЛАДИ В МІСЬКИХ СПІЛЬНОТАХ	33
---	----

Деркач К. О.

ОСОБЛИВОСТІ ФЕЙКІВ ПРО COVID-19 У РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ ТА АНАЛІЗ НАСЛІДКІВ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ	40
---	----

Загірний О. В.

ТЕХНОЛОГІЇ ПОЛІТИЧНОГО ВПЛИВУ НА МАСМЕДІА	43
---	----

Замніус С. В.

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ІНСТАГРАМ ТА ТІК ТОК ТА ЇХ ПОТЕНЦІЙНИЙ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ГРОМАДЯНСЬКОЇ СВІДОМОСТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ	47
--	----

Звягіна А.

РЕЦЕПЦІЯ ОБРАЗУ ДЕМОКРАТІЇ У ВІРТУАЛЬНОМУ ВИМІРІ ХХІ СТ.	50
---	----

Зінченко Є. В.

ПАТЕРНАЛІЗМ І ТРАДИЦІОНАЛІЗМ ЯК ЧИННИКИ ОБМЕЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СВОБОДИ В КНДР	53
---	----

Іваськова Д. С.

ПСИХОЛОГІЯ ВИБОРУ: ВПЛИВ МАСМЕДІА НА ФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ У ПЕРІОД ВИБОРЧИХ КАМПАНІЙ	56
--	----

Кудря В. М.

ЕЛЕКТРОННА ДЕМОКРАТІЯ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ З УРАХУВАННЯМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ	59
--	----

Куліш Р. Ю.

ТЕХНОЛОГІЯ DEERFAKE: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ ДЕМОКРАТІЇ	65
--	----

Куценко М. М.

МЕДІАТИЗАЦІЯ ЕЛЕКТОРАЛЬНИХ КАМПАНІЙ: ВПЛИВ ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА ВИБОРИ В ОДЕСІ	69
---	----

Левенець М. Ю.

ДЕМОКРАТІЯ В ЕЛЕКТРОННОМУ ПРОСТОРІ	72
--	----

Майніна М. С.

ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У ЦИФРОВИЙ ПРОСТІР ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	74
--	----

Маменко Н. П.

РОЛЬ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У ІНФОРМАЦІЙНОМУ ТА ПОЛІТИЧНОМУ ВПЛИВІ НА НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ ДЕРЖАВИ	76
--	----

Новіков А. В.

ЕЛЕКТРОННЕ ГОЛОСУВАННЯ	80
------------------------------	----

Овчарук В. В.

КОНЦЕПЦІЇ ДЕМОКРАТІЇ У СУЧАСНОМУ ЕЛЕКТРОННОМУ ПРОСТОРІ	81
---	----

Олійник А. Ю.

МОЖЛИВІСТЬ ДОСЯГНЕННЯ СТІЙКОСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНСТИТУЦІЙ ЗА СЦЕНАРІЮ РІШУЧИХ АСИМЕТРИЧНИХ ДІЙ: ЦИФРОВА ДОБА	88
--	----

Островська Д. О.

«ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ» ДЕРЖАВИ ЯК ОДИН З МЕХАНІЗМІВ СУЧАСНОГО ДІАЛОГУ МІЖ ВЛАДОЮ ТА СУСПІЛЬСТВОМ	92
--	----

Петренко О. Я.

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИКИ АБО ДЕМОКРАТІЯ САМОСТІ	99
---	----

Походєєва В. Є.

ПРОТИДІЯ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ДИСКУРСУ	105
--	-----

Ратушний Д. М.

ПРОБЛЕМНІСТЬ УЯВЛЕНЬ ПРО ПОЛІТИКУ В ЕЛЕКТРОННОМУ ПРОСТОРІ	109
--	-----

Селезньова Є. С.

ПОЛІТИКА І ДЕМОКРАТІЯ В ЕЛЕКТРОННОМУ ПРОСТОРІ: МЕТА Й ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ	115
---	-----

Тарасенко І. П.

ПУБЛІЧНА ПОЛІТИКА, ЇЇ ЗМІНИ ЗА ЕЛЕКТРОННОЇ ДОБИ ТА ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19	120
---	-----

Ткаченко О. А.

ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ – НЕ ДЕМОКРАТІЯ	123
---	-----

Харкавенко В. Б.

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК МЕХАНІЗМИ КОМУНІКАЦІЇ ТА ІНСТРУМЕНТ ВПЛИВУ НА ВПОДОБАННЯ ВИБОРЦІВ	131
--	-----

Хмельницький М. Ю.

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ЦИФРОВИХ ПІДПИСІВ У ДЕРЖАВНИХ СТРУКТУРАХ УКРАЇНИ: ТЕПЕРІШНІЙ СТАН СПРАВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ НА МАЙБУТНЄ	137
---	-----

Шевчук О. О.

ПРОЯВИ ДЕМОКРАТІЇ У ФОРМУВАННІ ІСТОРИЧНОЇ ПОЛІТИКИ (ДОСВІД УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ)	143
--	-----

Шкурко Д. В.

ІСТОРИЧНА РЕТРОСПЕКТИВА ТА МОДЕЛІ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУ	151
---	-----

Ясиненко М. Г.

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ПОЛЬСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ МЕНШИНИ
НА РАДОМИШЛЬЩИНІ 157

Heleta E. V.

CANCEL CULTURE: NEW INTERNET IDEOLOGY? 165

Teleshun S. O., Teleshun Ya. S.

U.S.-UKRAINIAN RELATIONSHIP:
THE VIEW FROM UKRAINE 174

Tope Shola Akinyetun

CHALLENGES OF SOCIAL MEDIA TO DEMOCRACY
IN AFRICA 178